

10 2025

WEEKKRANT

5 MAART

JAARGANG 86

EDITIE 4330

P900720

AFGIFTEKANTOOR:

2099 ANTWERPEN X

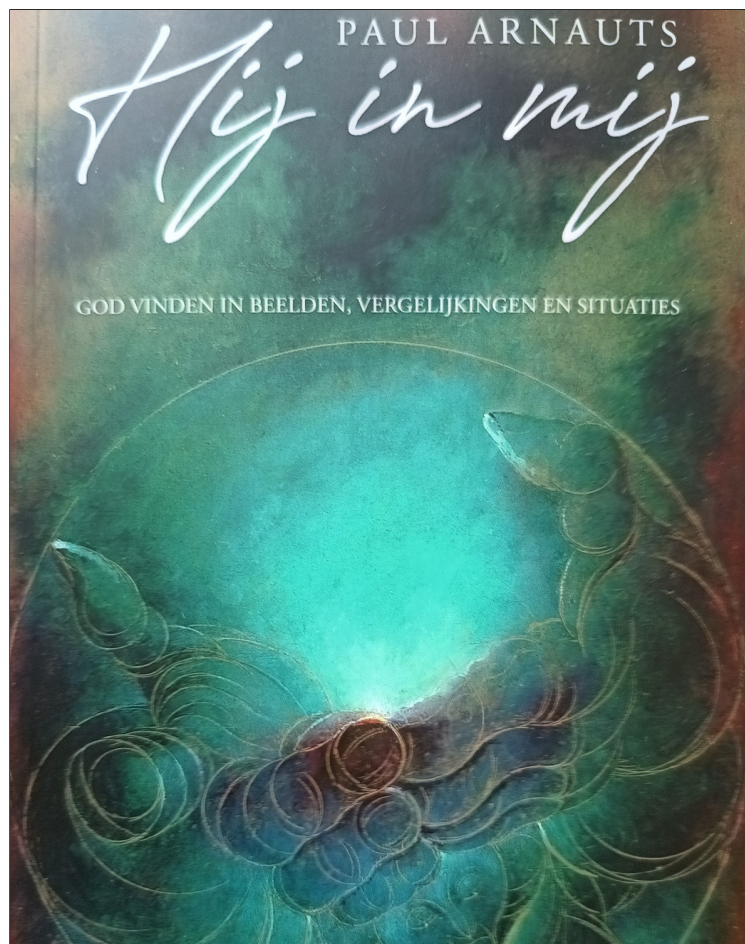
AFZENDER:

HALEWIJNLAAN 92

2050 ANTWERPEN

FEDERATIE FRANDO

SINT-FRANCISCUS | SINT-ANTONIUS | DON BOSCO

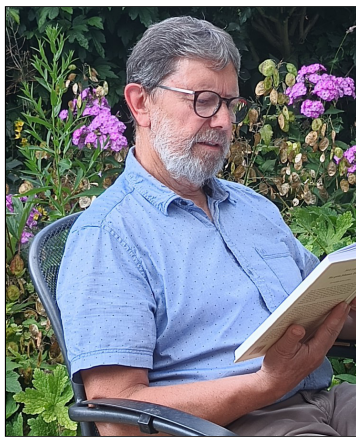
Voor mij ligt het boekje 'Hij in mij' van Paul Arnauts. Een intrigerende titel. Op de kaft staat het bekende schilderij 'Zelfgave' van Felix De Boeck. 'We hebben wel wat affiniteit,' stelt Paul. 'De schilder Felix De Boeck was een landbouwer. Ik ben de zoon van een landbouwer. De Boeck beeldde zijn geloof uit in schilderijen. Ik doe het met woorden, maar ook in beelden en vergelijkingen. De Boeck had een gehandicapte zoon, ik een gehandicapte broer. Ondanks beproevingen in het leven verloren we beiden ons geloof niet, maar vonden we een eigen poort ernaartoe.'

We kenden Paul Arnauts al langer als voormalig vrijgestelde van KVG, de Katholieke Vereniging van Gehandicapten. Vandaag heet deze vereniging Kannet, nadat het nog een paar jaar Kando heeft genoemd. Deze laatste naam verdween na een

juridisch geschil. Kannet nodigde bestuursleden en sympathisanten uit op de voorstelling van een boek van Paul. Met een vijftiental mensen vonden we mekaar rond de grote vergadertafel in het kantoor van Kannet op de Tiensesteenweg in Leuven. We waren verbaasd dat Paul een boek had geschreven vanuit zijn geloof. We kenden hem vooral vanuit zijn grote betrokkenheid op het lot van mensen met een beperking. De presentatie werd een persoonlijk verhaal dat binnenkwam. In zekere zin was het een verhaal van hoop.

Een felle levensstorm

Paul stelde zich bij de voorstelling van zijn bezoek heel bescheiden op. 'Ik wil geen waarheid verkondigen. Ik vind het trouwens zelf vreemd

Paul Arnauts

wanneer iemand mij dingen voorstelt als dé waarheid die je sowieso moet aannemen. Ik hou trouwens niet van discussies over het geloof. Geloof is immers geen positieve wetenschap. Je kan enkel maar getuigen over je geloof, wat het met je doet.' Wat dit laatste betreft is er op een moment een grote ommekeer gekomen. Paul was opgevoed in de glorie van de glorietijd die nog vol stond van tradities en rituelen. Zo werd er bij hem thuis 's avonds het rozenhoedje gebeden. Hij had hier allemaal geen vragen bij. Het bracht in zijn leven de routine en de rust die velen van ons gekend hebben. Die rust werd danig door elkaar geschud door een felle levensstorm en botsing met de autoriteit van de Kerk. Hij verliet het onderwijs waarbinnen hij actief was, werkte zelfs twee jaar als ongeschoolde arbeider. Zijn geloofswereld was helemaal in elkaar gestort. Tot hij het boekje ontdekte van Lorber, een christelijke mysticus, en tot herkenning en inzicht kwam. Hij stelde zich de vraag wat God voor hem betekende en leerde stilaan onderscheid te maken wat het betekent tot een kerkgemeenschap te horen en tot geloof te komen, in relatie te treden tot God, van hem te houden zelfs.

Zoekend als Paul was kwam er een nieuwe doorbraak met een alfa-cursus die hij volgde. Hij ontmoette mensen in hun verscheidenheid

van geloof. 'Ik stel nog altijd vast hoe geloof en Kerk door velen gelijkgesteld wordt met praktiserend zijn. Maar doorleefde innerlijkheid en geloof in God leeft bij veel meer mensen dan het percentage praktiserenden. Je kan via heel wat poorten naar het centrum van Leuven rijden. Er is niet alleen de Mechelse poort. Er zijn veel meer poorten. Zo is het ook voor het geloof. Er zijn veel wegen om tot bij God te komen en in hem te geloven. De boeken van Jakob Lorber en nadien ook de stilte kregen een steeds belangrijker plaats in mijn leven. Dat werden mijn poorten. Voor anderen is het natuur, of muziek, of andere vormen van kunst ... De Kerk zou er baat bij hebben moest zij hiervoor meer aandacht hebben. Ik ben gelukkig dat er voor mij een venster is opengestaan toen een deur zich sloot.'

Het kind en het badwater

We luisterden geboeid naar het verhaal van Paul. We voelden de kwetsuren en zagen de littekens van wat Paul meemaakte. Toch klonk er geen bitterheid in zijn woorden. Hij had het kind niet met het badwater weggegooid. Hij was met de jaren milder geworden. Daarom leek het mij een mooi getuigenis voor zoveel mensen die nog steeds worstelen met de pijn om diezelfde kerk, in een tijd waarin zoveel schandalen en misdaden boven de oppervlakte komen.

Op een bepaald moment begon hij zijn geloofsinzichten op te schrijven in korte tekstjes. Hij kreeg vaak 's nachts ingevingen. Is dit bijzonder? Misschien gingen in zijn slaap wel engelen om. Hoe vaak lees je in het Oude Testament niet dat mensen in hun slaap of in hun dromen tot inzicht kwamen. Jezus probeerde dan weer mensen tot geloofsinzicht te brengen via tal van beelden en vergelijkingen. Hij wandelde door het landschap en speelde in op wat ze zagen: een zaaier, bloemen in het veld, vogels in de lucht, volle aren van graan, een vijgenboom, een wijngaard... Ik vermoed

dat Paul als zoon van een landbouwer en man met groene vingers het wel leuk zou gevonden hebben om met Hem mee te lopen. Maar Paul stapte en reed met ons door de wereld van vandaag. Wij mogen naast hem in de auto zitten. Hij heeft het over jokers in het leven. Hij stopt met ons in een groentetuin. Hij wandelt door partituren van muziekstukken. Hij blijft staan bij iemand met een rollator. Of was het een rolstoel? Beelden, vergelijkingen en situaties uit deze tijd. Hij deelde zijn tekstjes en inzichten met vrienden tot iemand hem zei: 'Paul, waarom zou je dit niet in een boek bundelen?' Voorbij alle aarzeling en het aankloppen bij uitgeverij ligt het nu hier.

Pralines

Het boekje van Paul Arnauts lijkt een niemendalletje. Vijftientig korte hoofdstukken. Ze roepen bij mij de cursiefjes van Manu Verhulst op die decennia geleden zijn teksten publiceerde in Visie. Op een beeldrijke wijze toonde Manu Verhulst aan vele gewone mensen een nieuwe weg naar de verinnerlijking van het christelijk geloof. Paul Arnauts wil dit eveneens bereiken. Dat mensen opnieuw een levende relatie met God opbouwen, dat Hij in hun leven mag binnentreden. Zodat mensen opnieuw gaan zeggen: 'Hij in mij.' Het is geen boekje om in een ruk uit te lezen. Het zijn pralines waarvan je er slechts een eet na het avondmaal opdat je nog een tijdje van de smaak zou kunnen nagenieten. Of leg het boekje gerust op een plek waar je niet gestoord wordt, op je 'gemak' bent, en hou dezelfde portie aan. Is dit niet de idee van vasten als tijd van verobering? Niet consumeren, maar 'consuminderen' om de waarde van de dingen te herontdekken.

Deken Patrick

Hij in mij, God vinden in beelden, vergelijkingen en situaties. Paul Arnauts, Uitgeverij Aspekt, 2024.

Colofon

DIENST ABONNEMENTEN
Halewijnlaan 92, 2050 Antwerpen
03 210 08 30
dienst.parchiebladen@kerknet.be

ALGEMENE REDACTIE
Halewijnlaan 92, 2050 Antwerpen
contact@otheo.be
redactie@otheo.be
www.otheo.be

PUBLICITEIT
Trevi plus bvba
Meerlaan 9, 9620 Zottegem
09 360 48 54 • fax 09 367 49 88
katrien@treviplus.be
www.treviplus.be

Copyright
Alle teksten, foto's en beeldmateriaal uit **KERK & leven** zijn auteursrechtelijk beschermd. Zonder toestemming van de uitgever mogen ze op geen enkele wijze worden verspreid. De uitgever is niet verantwoordelijk voor de inhoud van de advertenties. Lezersbrieven moeten naam en adres vermelden. De redactie behoudt zich het recht teksten in te korten of te weigeren.

KERK & leven is een uitgave van
Studiecentrum Kerk en Media vzw

VERANTWOORDELIJKE UITGEVER
Geert De Kerpel

Diocesane redactie Aartsbisdom
Tony Dupont, 011 23 08 80,
tony.dupont@otheo.be
Frederik de Merodestraat 18, 2800 Mechelen

ABONNEMENTEN
Philippe Nachtergaele
P. Nollekensstraat 145,
3010 Kessel-Lo
philippe.nachtergaele@gmail.com

REDACTIECONTACTPERSOON
SINT-ANTONIUS
Leo Swinnen
Platte-Lostraat 202,
3010 Kessel-Lo
gsm 0496 214 614
leo.swinnen@telenet.be

REDACTIECONTACTPERSOON
SINT-FRANCISCUS en
EINDREDACTIE FRANDO
Leo Page
Verenigingstraat 21
3010 Kessel-Lo
tel. 016 252151 gsm 0479 508178
leopage42@gmail.com

CONTACTADRESSEN
DON BOSCO
Jef Wauters,
Cristianlaan 43,
3010 Kessel-Lo
tel. 016 25 58 92 gsm 0485 06 30 38

SINT-ANTONIUS
Leo Swinnen
Platte Lostraat 202
3010 Kessel-Lo
0496 214 614
Parochiesecretariaat:
Léon Schreursvest 33
3001 Heverlee

SINT-FRANCISCUS
Parochiesecretariaat
Tiensesteenweg 190,
3001 Heverlee
Open op dinsdag en donderdag
van 09.30 u. - 11.30 u.
Het kan nuttig zijn vooraf te bellen
op 016 25 04 59
of liefst op **0492 319215**

VIERINGEN

SINT-FRANCISCUS

Zondag 9 maart 2025
1ste zondag van de vasten
10u. Viering
Voorganger: Pater Leo De Weerdts en
Lieven Dries
Lector: Guido Lauwerier
Zang: Eddy Van Espen
Orgel: Anna Rusakova (met Hobo)

Zondag 16 maart 2025
2de zondag van de vasten
Omhaling kledij WMH
10u. Viering
Voorgangers: Mieke Cantineaux en
Gaston Eysermans
Lector: Cécile Van Hoecke
Zang: Franciscuskoor
Orgel: Herman Baumers

SINT-ANTONIUS

Zondag 9 maart
1ste zondag in de veertigdagentijd C
11 u. viering met koor- en samen-
zang
Voorganger: pater Ghislain Kasere-
ka
Assistent: Myriam Neves
Lector: Ann Handrickx
Homilie: pater Ghislain Kasereka
Beelden: Leo Swinnen

Zondag 16 maart
2de zondag in de veertigdagentijd C
11 u. viering met koor
Voorganger: Mirjam Van Lamme-
ren
Assistent: Myriam Neves
Lector: Eva Voets
Duiding: Mirjam Van Lammeren
Beelden: Leo Swinnen

DON BOSCO

Zondagsvieringen om 10.30 u.
wo 5/3 - 20 u. - Aswoensdag in Vlier-
beek
zo 9/3 - 1e zondag veertigdagentijd
zo 16/3 - 2e zondag veertigdagentijd
zo 23/3 - 3e zondag veertigdagentijd
zo 30/3 - 4e zondag veertigdagentijd
zo 6/4 - 5e zondag veertigdagentijd
zo 13/4 - Palmzondag
do 17/4 - 20 u. - Witte Donderdag
vr 18/4 - 20 u. - Goede Vrijdag
za 19/4 - 20 u. - Paaswake
zo 27/4 - 2e zondag na Pasen

DON BOSCO
MEDITATIEGROEP

Don Bosco-meditatiegroep maan-
dagavonden
van 20u tot 20u45 in ademtocht en
van 20u.45 tot 21u.15 in Dessauvage
(bar)

Maart: 10 en 24
April: 7 en 21
Mei: 5 en 19
Juni: 2, 16 en 30
Juli: 14 en 28
Augustus: 11 en 25
September: 8 en 22
Oktober: 6 en 20
November: 3 en 17
December: 1, 15 en 29

RONDLEIDING IN LEUVEN

Pelgrims zijn van alle tijden

De St.-Jacobskerk in Leuven

De gidsen van **Lot's of Leuven** voeren je mee in de sporen van pelgrims doorheen de tijd. Stap mee de **3x3 "Op weg naar Compostela"** op **zondag 16 maart om 15.00 u.**

Leuven ligt al sinds de middeleeuwen op een knooppunt van wegen. Voor bedevaarders liep één van die wegen naar het bedevaartsoord Compostella, dwars door Leuven.

De Sint-Jacobskerk was namelijk een belangrijke stopplaats. Wij vragen ons af wat die mensen toen bezielde. Waar sliepen ze? Wat gebeurde er met diegenen die uitgeput raakten, ziek werden of beroofd? Vandaag bestaat er een ruim aanbod voor de potentiële bedevaarder. Het Compostella-genootschap voorziet uitgebreide informatie en dienst-

verlening. Maar destijds was de tocht een stuk avontuurlijker met veel onbekendheid omtrent traject en gewoontes, alhoewel er reeds vrij snel reisgidsen beschikbaar waren met allerlei tips voor de tocht en bezienswaardigheden onderweg. De weg van de bedevaarder lag echter bezaaid met uitdagingen. Er waren naast heilige ook schijnheilige pelgrims. Sukkelaars, vermomd als pelgrims, konden gebruik maken van de voordelen normaal voorbehouden voor de echte pelgrim. Voor de kleine crimineel was de bedevaarder een gemakkelijk doelwit. Een verhaal uit het verleden dat ook vandaag nog springlevend is.

Plaats van afspraak: Op het Sint-Jacobsplein ter hoogte van de kerk
Eindpunt: De Romaanse Poort in de Brusselsestraat
Tijdstip: Zondag 16 maart om 15.00 u.
Prijs: 5 euro
Inschrijven: Niet nodig
Traject: Voor iedereen toegankelijk, de wandeling duurt drie kwartier tot maximum één uur

FILOSOFENFONTEIN - LEZING DOOR KATRIEN CORNETTE

Kruisweg van de psychiatrie - vergrootglas voor eigen zinvragen

Dinsdag 25 maart 2025 om 20 uur in de zaal van Filosofenfontein

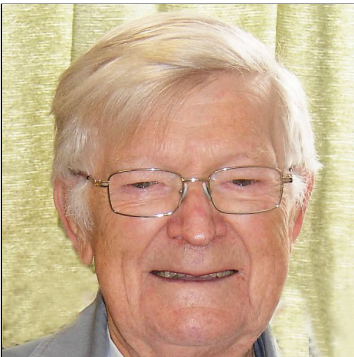
Psychisch lijden wordt vaak onderschat in onze maatschappij. Het is bijwijlen heftig, te groot voor woorden. Dit wil zeggen: je kan er alleen over praten in gedeelde stilte. Of via het medium van de kunst. In de Zorggroep Sint-Kamillus te Bierbeek coördineerde de dienst Zinzorg het project om patiënten en zorgverleners de kruisweg te laten verbeelden, elk vanuit

hun eigen affiniteit met één van de 15 staties (< afgeleid van het Latijn 'stare': stilstaan om een breder verband te zien). Dit resulteerde in een verrassend parcours, waarin zowel de diepgang van ieders verhaal als de link met het bijbels verhaal naar boven kwam. Wandelend door de tentoonstelling komt de bezoeker ook zichzelf tegen: zijn eigen vragen over begin en einde, over zin en onzin, hoop en wanhoop, eenzaamheid en verbinding. We staan stil bij de bijzondere kenmerken

van deze vragen en de eigen aanpak die ze vergen. We verkennen ook de contouren van het antwoord dat hier vanuit de psychiatrie naar boven komt. Je gaat naar huis met een ruimere kijk op de hedendaagse psychiatrie, en met kapstokken om de belangrijkste levensvragen - die vaak onderhuids leven - onder woorden te brengen.

Katrien Cornette is dr. in de praktische theologie. Ze is werkzaam als pastor in de Zorggroep Sint-Kamillus Bierbeek.

...is de tijd gekomen om in vrede te gaan.

*Na vallen en opstaan vechten
om nooit ten onder te gaan,
is de tijd gekomen
om in vrede te gaan.*

René Van Cante geboren in Leuven op 9 januari 1940 is onverwacht van ons heengegaan in het UZ Leuven Campus Gasthuisberg op 21 februari 2025.

De plechtigheid had plaats in familiekring.

*Als leven lijden wordt
ondraaglijk te zien
kan dood, ja zelfs bevrijdend zijn
een nieuw begin misschien*
Airco

SPREEKWOORDEN

Spreekwoorden als 'een man een man, een woord een woord' werden vroeger voor zoete koek geslikt. Nu zouden de woorden zeggen: 'En wij dan?' Vroeger had 'de morgenstond goud in de mond'.

Dat was duidelijk bedoeld om de arbeider zo vroeg mogelijk uit zijn nest te halen... (en het goud bleef bij de baas!) Vroeger was de leugen niet snel genoeg. Ze werd altijd achterhaald door de waarheid.

Het lijkt mij zo, dat er in onze tijd zoveel grote en kleine leugentjes zijn (zie: reclame) die zó razend snel zijn, dat je je af moet vragen: Kan de waarheid die nog wel bij sloffen? *Uit "75 Woorden" -Toon Hermans*

Wie zijn vertrouwen stelt op de Ene is als een boom geplant aan beken water

Don bosco gemeenschap - 16-2-2025
6de zondag jaar C

Welkom

Geen acht zaligheden zoals bij Mattheus, maar vier zaligsprekingen en vier weeklachten horen wij bij de evangelist Lucas. Jezus richt zich uitdrukkelijk tot zijn twaalf apostelen die hij zojuist heeft uitgekozen. Samen met Jezus doen zij bewust afstand van de macht en kiezen zij voor een andere samenleving die niet gebaseerd is op het recht van de sterkste. Jezus prijst hen zalig omdat zij hun vertrouwen op de Ene en niet op mensen hebben gesteld. Zij laten het woord van de Ene richting geven aan hun leven.

Uit de profetie van Jeremia

Dit zegt de HEER: Vervloekt wie op een mens vertrouwt, wie zijn kracht ontleent aan stervelingen, wie zich afkeert van de HEER. Hij is als een struik in een dorre vlakte, hij merkt de komst van de regen niet op. Hij staat in een steenwoestijn, in een verzilt en verlaten land. Gezegend wie op de HEER vertrouwt, wiens toeverlaat de HEER

is. Hij is als een boom geplant aan water, zijn wortels reiken tot in de rivier. Hij merkt de komst van de hitte niet op, zijn bladeren blijven altijd groen. Tijden van droogte deren hem niet, steeds weer draagt hij vrucht.

Duiding

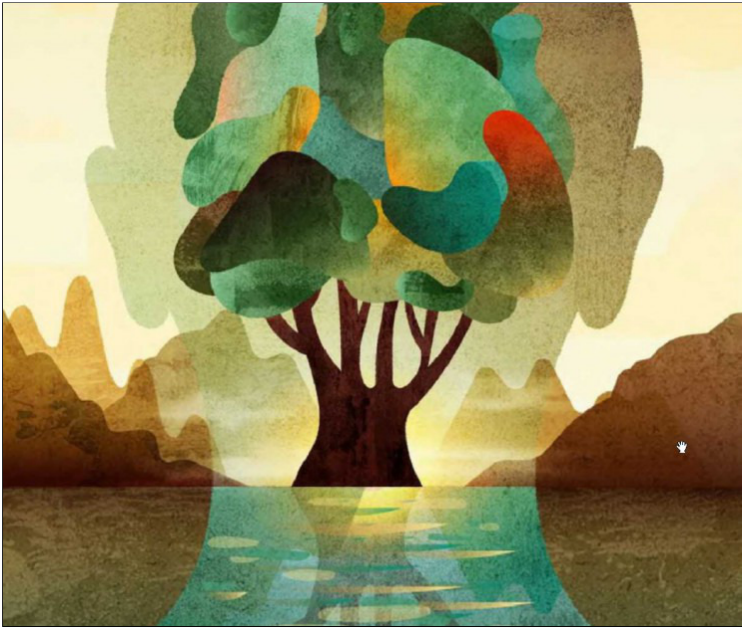
1. Vorige week vroeg regering De Wever het vertrouwen. 81 parlementsleden gaven hun vertrouwen, 66 niet. Op wie stellen wij ons vertrouwen, op mensen of op de Ene, God-Bevrijdervragen de lezingen ons vandaag. Maar wat betekent dit concreet? Hoe moeten we dit verstaan? Waarin ligt het verschil? Voor de profeet Jeremia is het duidelijk. Het verschil is "water". Wie zijn vertrouwen stelt op mensen is als een dorre struik in de woestijn, wie zijn vertrouwen in de Ene stelt is als een boom geplant aan levend water. Het is een beeld dat wij ook in psalm 1 terugvinden.

2. Water staat symbool voor, verwijst in de bijbel naar de Thora, de richtlijnen in het leven, de eerste vijf boeken van de bijbel. De Thora stelt de vraag naar de macht en hoe mensen daarmee moeten omgaan. De Thora is een grote kritiek op de centralisering van de macht in één figuur zoals de koning. Daarom kiest de Thora niet voor een piramidaal, hiërarchisch maatschappijmodel waarin de ene mens macht heeft over de andere. Zij kiest voor een vrije federatie van 12 stammen waartussen de macht gelijk verdeeld is. Ook bestaat er iedere zeven jaar een sabbathjaar en iedere vijftigste jaar een jubeljaar die een sociaal economische en politieke correctie doorvoert. Het jubeljaar is

een tijd van bevrijding en herstel, waarin schulden worden kwijtgescholden, eigendommen terugkeren naar hun oorspronkelijke eigenaars en slaven worden vrijgelaten.

3. Ook Jezus stelt zijn vertrouwen op de Ene. Zo blijkt uit zijn visie, zijn interpretatie van de Thora in de bergrede van Mattheus of in de veldrede bij Lucas. Voor de veldrede laat Lucas Jezus zijn twaalf apostelen kiezen. Dat betekent dat Jezus kiest voor die andere samenleving waarin macht en grond gelijk worden verdeeld. Hij en zijn leerlingen begeren geen macht, doen afstand van de macht. Daarom prijst Jezus hier zijn leerlingen zalig al is het een zeer moeilijke weg in een wereld waarin mensen hun vertrouwen op mensen stellen!

4. Vanuit de lezingen van vandaag kunnen wij de huidige samenleving waarin mensen hun vertrouwen op mensen stellen kritisch beschouwen. Het is niet goed voor een samenleving dat de ongelijkheid zo sterk oploopt dat een Elon Musk zoveel macht heeft dat hij kan bepalen of Oekraïne wint of niet. Gans hun oorlogvoering is immers afgesteld op starlink, eigendom van Elon Musk. Waarom krijgen ex militairen omtrent Oekraïne steeds opnieuw het woord in praatprogramma's en horen we de stem van vredesactivisten nauwelijks. Waarom werd de paus toen hij opriep tot vredesonderhandelingen door de media direct in het kamp van Poetin geplaatst? De Navo geeft tien maal meer uit aan defensie dan Rusland. Nu wil men verhogen naar 3 en 5% van het BNP.

Maar meer wapens geeft geen veiliger Europa. Waarom stelt de media hier geen vragen bij? Waarom rolt de media de rode loper uit voor het nieuwe regeerakkoord zonder enige kritische bedenking? Waarom beweert de media dat de 100.000 mensen die hun stem verheffen en op straat komen slecht geïnformeerd zijn. Waarom durft dezelfde media niet zeggen dat het regeerakkoord onevenwichtig is en dat de sterkste schouders de lasten niet naar evenredigheid meedragen? Wim Van Lancker, armoede-expert en professor sociaal beleid aan de KU Leuven stelt vast dat er bespaard wordt op de meest kwetsbaren. "Terwijl een uitkering eigenlijk een soort bescherming moet zijn zodat je niet onmiddellijk kopje onder gaat. Stel: je wordt plots werkloos, maar je hebt een huis af te betalen. Dan moet de uitkering je in

staat stellen om dat huis niet meteen te moeten verkopen, maar ten minste tijdelijk nog te houden. Als je naar de details van het akkoord kijkt, merk je dat men duidelijk vreet aan onze sociale zekerheid.

5. Tenslotte. Volgens de bijbel gaf de Ene de mens de sabbath, een dag op zeven om niet te werken mentaal gezond te blijven. Een laatste restant van deze traditie, één sluitingsdag voor alle winkels wordt in deze regeerverklaring ongedaan gemaakt. Want de god van het kapitaal eist de mens 24/24 7/7 op. En dan maar verwonderd zijn dat zoveel jongeren mentale problemen hebben of dat mensen uitgeplust depressief worden.

VASTENRETRAITE JEZUÏETEN

Hij is onder ons

Jezuïeten

Hij is onder ons

DAGELIJKSE GEBEDSMAIL

40dagenretraite.org

Laat je raken door stilte, eenvoud en innerlijke vreugde

De digitale 40-dagenretraite van de jezuïeten, getiteld "Hij is onder ons", start op Aswoensdag (5 maart 2025) en eindigt op Paaszondag. Deze retraite is een uitnodiging om ballast los te laten, rust te vinden en

Pasen intenser te beleven.

Ons leven raakt soms zo vol met drukte en zorgen dat we vergeten dat Hij onder ons is. Deze retraite helpt je om ruimte te maken voor Gods aanwezigheid, eenvoud, rust en innerlijke vreugde. De retraite is geschreven door Anne Criado en Gery van der Vlies.

Ervaar wat de retraite je kan brengen

Met ruim 20.000 deelnemers uit Nederland en Vlaanderen zijn de digitale retraites van de jezuïeten inmiddels een begrip. Deelnemers ontvangen dagelijks een gebedsmail met een Bijbeltekst, meditatieve vragen, inspirerende citaten en praktische gebedstips. Dit vormt een waardevolle ondersteuning voor je innerlijke voorbereiding op Pasen.

Enkele citaten van deelnemers aan de vorige digitale retraite:

"Eenvoudig, helder, herhalend maar nooit saai. Integendeel, het ging naar de diepte. De gebedsmails raakten mij dag na dag. Een borrelende bron van intense inspiratie." "De mails gaven een goede structuur in de meditatie, het verloop is zeer helder, niet zweverig. Het was een revelatie voor mij dat meditatie realiseerbaar is. Dank u wel voor dit mooie kerstgeschenk!" "Ik deed de retraite samen met mijn man. En het heeft mooie gesprekken opgeleverd."

"Kom niet tot werkelijk mediteren maar zo'n dagelijkse speldenprik doet me goed: een klein moment van aandacht en bezinning."

Schrijf je nu in!

De 40-dagenretraite is gratis en toegankelijk voor iedereen. Meld je aan via

www.40dagenretraite.org

en ontvang vanaf Aswoensdag dagelijks een inspirerende gebedsmail. Als je eerder hebt deelgenomen, hoef je je niet opnieuw in te schrijven.

Samen onderweg naar Pasen

De retraite is geïnspireerd door de ignatiaanse spiritualiteit en biedt een moment van stilte en verdieping in je dagelijks leven. Via het online gastenboek kun je je ervaringen delen met anderen. Laat deze retraite een bron van inspiratie zijn om Gods aanwezigheid in je leven te ervaren en te vieren.

VADER EN MOEDER

Mijn ouders hebben niet lang genoeg geleefd om me nog een volledig beeld van hen te kunnen vormen, maar uit mijn kinderjaren weet ik wel iets.

Als je vaders en moeders van toen met die van nu vergelijkt, dan zijn er grote verschillen. Dat is niets bijzonders, zeden, normen en gewoonten veranderen metertijd. Een vader van nu is meer een man, en een moeder van nu is meer vrouw. Vroeger stond een kind er niet bij stil dat ze mannelijk of vrouwelijk waren. Ik heb er als kind nooit aan gedacht dat mijn vader en moeder met elkaar in bed vrijden. Ze zweefden zo'n beetje boven 'het aardse'. Niet dat ik ze rangschikte onder de engelen of de heiligen, maar ze hadden iets klassiek ouderlijks dat heel ver weg lag van alles wat met sex te maken heeft.

Vóór alles kwam het zorgzame, het leidende, het beschermende. Het kind aan moeders rokken was net iets anders dan het kind aan moeders blue-jeans. Ik kan niet zeggen dat het ene beter is dan het andere, want liefde overstijgt al eeuwenlang 'tijd en trend'.

Uit "75 Woorden" - Toon Hermans

DE BISSCHOP VAN ROME EN DE THEOLOGEN VAN LEUVEN

Auteurs: 24 theologen van K.U.Leuven
ISBN: 978-90-429-5407-6
Peeters, Bondgenotenlaan 153 Leuven - 231 pagina's

In plaats van een gewone boekbespreking te maken van dit boek wil ik ervan een **boekvoorstelling** geven. Ik begin met weer te geven wat **op de achterkant van het kaft** staat:
Vierentwintig theologen, verbonden aan de Leuvense Faculteit Theologie en Religiewetenschappen, presenteren in dit boek evenzoveel fijnzinnige essays. Ze gaan in op verschillende aspecten van het pontificaat van paus Franciscus. De directe aanleiding voor het boek is het bezoek van de paus aan België en de KU Leuven in september 2024. Dit bijzondere evenement inspireert de theologen om cruciale vragen te onderzoeken over de toestand van de wereld, de zin van het leven, de relevantie van het christelijke geloof en de hervorming van de kerk. Het is wellicht geen toeval dat deze thema's zo'n centrale plaats innemen in de Leuvense theologie en ook nauw aan het hart liggen van de huidige bisschop van Rome. Dit boek zet aan tot kritische reflectie en nodigt uit tot dialoog, precies wat onze tijd hard nodig heeft: geduld, nuance en goede gesprekken.

Uit de inleiding geef ik **de naam van de 24 theologen** weer en in 't kort **het thema van hun tekst**: Die 24 teksten zijn geordend volgens 4 thematische clusters: **wereld, leven, geloof** en **kerk**. Onder elk van die 4 slagwoorden ressembleren telkens 6 essays.

Wereld
Pieter De Witte heeft het over de problematiek van gevangenen en levert enkele handhaven aan om kritisch na te denken over de omgang met veroordeelden. **Johan De Tavernier** schreef over de ecologische uitdagingen waarmee de wereld worstelt en laat zien hoe er

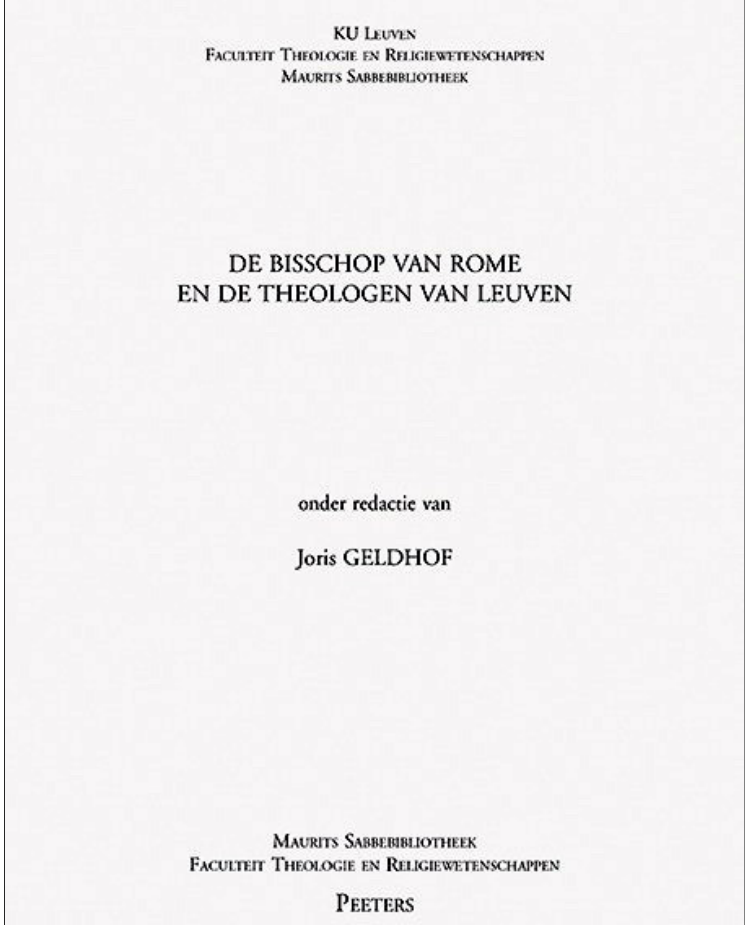
veel te zeggen valt voor het niet uit elkaar halen van de wereldwijde milieucrisis en (globale) sociale problemen. **Ellen Van Stichel** buigt zich over de toenemende verrechtsing en populistische politieke ideologieën in de samenleving, wat een ernstige uitdaging is overal ter wereld. **Jan De Volder** en **Herman Teule** richten de blik op de rol die de paus speelt op het wereldtoneel: Jan door een synthese van de vele velden waarop de diplomatie van de kerk actief is, en Herman door een analyse van de concrete situatie in Irak. **Kristof Struys** geeft een bijdrage die gelezen kan worden als een inleiding tot het theologische denken van de paus, waarvan het zoeken naar verbinding met de wereld een hoofdthema is.

Leven
Roger Burggraave verhaalt hoe de intuïties voor de Leuvense groei-ethiek zelf gegroeid zijn vanuit het personalisme en in gesprek met leergezag. Hij suggereert dat minstens sommige van die intuïties vandaag gedeeld worden door paus Franciscus. **Anemie Dillen** richt de blik op kinderen en gezinnen, die niet meer benaderd kunnen worden vanuit een traditionele, strakke kijk op ouderschap. **Thomas Knieps-Port le Roi** houdt een pleidooi om in het theologisch reflecteren over huwelijk de concepten contract en voortplanting als noodzakelijke bouwstenen te laten varen. **Axel Liégeois** bespreekt het belang van vrijheid, onderscheidingsvermogen en verantwoordelijkheidszin om een nieuwe basis te leggen voor het kerkelijk spreken over seksualiteit. **Bert Broecklaert** schetst in de context van de Belgische wetgeving ter zake hoe er in het debat over euthanasie en palliatieve zorg een blinde vlek moet worden weg-gewerkt. **Dries Vanysacker** haakt in op de integrale visie op het leven en de mens om een visie op sport

te bepleiten die niet in de val trapt van een ontmenselijkende prestatiedrang en consumentisme.

Geloof
Jürgen Mettepenningen presenteert een fijnzinnige reflectie over een typisch element waarop paus Franciscus dikwijls terugkomt: om te geloven moet je de handen uit de mouwen steken en niet bang zijn om je vuil te maken. **Hans Gijbels** zoomt in op een ander facet dat de paus dierbaar is, met name de volksoverheid, waarvoor hij als Argentijn het grootste respect heeft. **Joris Geldhof** vertrekt voor een verkenning van wat de eucharistie écht betekent van de oproep van de paus om voortaan liturgische vorming veel ernstiger te nemen, en haar niet te reduceren tot het uitleggen van de katholieke rituelen, maar er een omvattend programma van te maken dat in de geloofsmysteriën binnenvoert. **Geertjan Zuidwegt** werkt - tegen allerhande vormen van sentimentalisme en indifferentisme in - de uitdagende gedachte uit dat God zonder dogma dood is. **Lieven Boeve** herinnert eraan dat het pleidooi van de paus voor een begrip van openbaring, dat waarlijk dialogisch is, risico's inhoudt en allerminst voor zich spreekt. **Judith Gruber** argumenteert dat aan theologie doen niet gelijkstaat met het proper houden van de tent. Zoals het geloven zelf kan de theologie niet anders dan zich vuil maken aan de wereld en zich confronteren met reële uitdagingen van mensen.

Kerk
Didier Pollefeyt behandelt de uiterst delicate kwestie van het seksueel misbruik in de kerk, dat zoveel slachtoffers gemaakt heeft en nog altijd maakt. Hoe moeilijk het ook is, hij pleit vooral voor meer nuance, in weerwil van de tendens naar simplismen. **Peter De Mey** brengt enkele inzichten samen die

gericht zijn op een nieuw verstaan van het gezag van bisschoppen en de paus in de kerk. **Jos Moons** vindt inspiratie in de Benedictijnse traditie om gestalte te geven aan een sterk én luisterend leiderschap in de kerk. **Piet Verhagen** ziet in lokale kerkelijke gemeenschappen (zoals parochies) een potentieel liggen om bij te dragen aan de grote maatschappelijke en existentiële nood aan heling. **Reimund Bieringer** weerlegt - vanuit gegevens uit het Nieuw Testament - argumenten waarmee het kerkelijk gezag vasthoudt aan het uitsluiten van vrouwen uit het gewijde ambt. **Rob Faesen** sluit dit deel maar ook het hele boek af met de wijze raad om de kritische stem van het verle-

den nooit te veronachtzamen. Het palet aan theologische essays in dit boek is geen lofzang op de huidige paus of de kerkelijke en wereldlijke politiek die hij voert. Uiteraard is het ook geen afkraken van alles waar de paus voor staat en wat hij realiseert. Het komt er bij kritiek leveren niet op aan om de standpunten van de gesprekspartner aan te vallen, te ondermijnen en vernietigen - dat is polemiek - maar om het aangaan van een geduldig en respectvol gesprek. Op die manier kan uitgemakkt worden wat goed is, wat minder goed is en wat héél goed is.

Mark Cornelis

Goed genoeg

© George Milton

Als iemand je in het voorbijgaan vraagt hoe het met je gaat, is er maar één mogelijk antwoord: goed. Er is meestal geen tijd en geen ruimte voor meer uitleg, voor nuanceren, voor het vertellen van een ingrijpende ervaring. Dus beperk je je tot 'goed', je vraagt in hetzelfde tempo 'en met jou?' en je zwaait even tot afscheid.

Als iemand toch iets wil vertellen dat meer tijd vraagt, komt dat lang niet altijd goed uit. Je moet jezelf dan in een andere modus brengen. Je moet je eigen besognes, die meestal niet zo dringend zijn als ze lijken, even *on hold* zetten en luisteren. Het is in ons land een ongeschreven wet die iedereen kent. Inwij-

kelingen leren het snel, vaak tot hun eigen schade en schande, als ze merken dat hun uitvoerige relaas als antwoord op die snelle vraag ongepast is en ongemak veroorzaakt.

'Hoe gaat het' is een soort formule, waarop je alleen met een andere formule kunt antwoorden. Zo niet mijn oud-leraar die ik een tijdje geleden op een klasreünie ontmoette. Hij had er iets anders op gevonden. 'Hoe gaat het met u?' vroegen al mijn ex-klasgenoten om de beurt aan hem. Hij had zijn antwoord klaar. 'Goed genoeg om te zeggen dat het goed is', antwoordde hij telkens. Mijn klasgenoten knikten, en je zag hun hersenen draaien om te besluiten of dat een positief antwoord was of niet. Zijn rustige glimlach gaf de doorslag. Het gesprek kon weer verder. Hij wilde vooral horen hoe het met zijn leerlingen van destijds ging, welke kant ze waren opgegaan, welke keuzes ze hadden gemaakt, wat het leven hen had gebracht.

Achteraf heb ik nog lang nagedacht over zijn verrassende standaardantwoord. Wanneer gaat het eigenlijk goed genoeg om te zeggen dat het goed gaat? Als de dagenlange regenbuien je grondig de keel uithangen, en dan opeens de zon doorbreekt? Als je min of meer gezond bent? Als je onderdak en voedsel hebt? Als je altijd iemand hebt die naar je wil luisteren? Als er kinderen zijn in je omgeving die je telkens weer de kracht van het leven laten voelen? Als je bezig kunt zijn met wat je heel graag doet? Of moeten we telkens ook denken aan de grote, haast onoplosbare wereldproblemen?

Al met al gaat het met de meesten van ons goed genoeg, gelukkig. Het kan altijd beter, maar dat is zorg voor later. En dus antwoord ik 'goed' als iemand me de gewone vraag stelt. En ik weet nu ook waarom.

Kolet Janssen - gepubliceerd op 10 augustus 2023 (<https://www.koletjanssen.be/blog/goed-genoege>)

UNIVERSITAIRE PAROCHIE
Anders Vasthouden
Ontmoetingsdagen voor volwassenen in rouw

(c) Universitaire Parochie

'Je moet loslaten', hoor je vaak zeggen, maar jij wil misschien wel vasthouden, herinneren, verbonden blijven met diegene die je mist. Jij ervaart dat er goede en slechte dagen zijn en dat verdriet soms letterlijk in je lijf kan kruipen. Doorheen het jaar organiseren we drie keer een ontmoetingsdag voor mensen in rouw. We creëren een warme sfeer waarin je lotgenoten kan ontmoeten en een stukje van

je verhaal kwijt kan (als je dat wil). We geven je wat handvaten mee om 'rouw' beter te begrijpen en er liggen boeken klaar om in te snuisteren.

Zaterdag 15 maart 2025
Zaterdag 14 juni 2025
telkens van 9.30 tot 16.30 uur
De zaterdagen staan op zichzelf en volgen telkens hetzelfde programma, dus je hoeft je maar voor één dag in te schrijven.

Locatie: UP - Tiensestraat 124 - 3000 Leuven
€ 30 voor het geheel, lunch, koffie en thee inbegrepen

Meer info bij ann.verscuren@ku-leuven.be of via www.kuleuven.be/up